

Tafsiira Suuratu As-Sajdah-Xumura

Description

Ragaa Duâ€™aan Booda Kaafamu Agarsiisu

أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّا نَسُوقُ ٱلْمَآءَ إِلَى ٱلْأَرْضِ ٱلْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِۦ زَرْعًا
تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَٰمُهُمْ وَأَنفُسُهُمْ ۖ أَفَلَا يُبْصِرُونَ ﴿٢٧﴾

â€œGara lafa gogduutti bishaan oofnee biqilaa beelladoonni fi isaan irraa nyaatan akka ittiin baasnu hin ilaallee? Sila hin arganii?â€• Suuratu As-Sajdah 32:27

Kana jechuun sila namoonni duâ€™aan booda kaafamu kijibsiisan akka Nuti bishaan gara lafa gogduu biqiltoota homaatu ofirraa hin qabne oofuun biqilaa gosa garagaraa beelladoonni isaaniitii fi isaan irraa nyaatan bishaan kanaan akka baasnu hin ilaallee?

Sila isaan qananii kana ija isaaniitiin ilaalanii Rabbiin namoota duâ€™an jiraachisuu fi qabrii keessaa kaasuu irratti dandaâ€™aa akka taâ€™e hin beekanii?[1]

â€œ**Gara lafa gogduutti bishaan oofneeâ€¦â€•** yommuu jedhu qilleensa keessa bishaan oofnee jedhuudha moo dachii keessa oofnee jechuudha moo yookiin lamaanu taâ€™aa?

Deebiin: Lamaanu taâ€™a. Kan jalqabaa bishaan roobaa qilleensa keessa oofna. Kan lammataa immoo laggeen gara lafa gogduutti oofuun biqiltoota biqilchuudha. Laggeen kunniin takkaa laggeen gurguddaa beekkaman, takkaa immoo laggeen xixxiqoo kan akka burqaalee lafa keessaa burquun yaaâ€™aniidha. [2]

â€œ**Gara lafa gogduuttiâ€•** kana jechuun lafa biqiltuu homaatu ofirraa hin qabneedha. Rabbiin subhaanahu wa taâ€™aalaa rooba gara lafa gogduu homaa ofirraa hin qabneetti ni oofa. Ergasii bishaan duumessa ykn laggeen irraa lafa gogduu tanatti dhangalaasa. Ergasii biqiltoota gosoota garagaraa baasa. Biqiltoota kana irraa beelladoonni isaanii kan akka gaalaa, horii, reâ€™ee, hoolaa fi kkf ni nyaatu. Ammas, namoonnis ni nyaatu.[3]

Wanti asirraa barbaadame: lafa keessaa biqiltoota baasun duâ€™aan booda kaafamuu irratti ragaa dhiyeessu fi sammuun haala salphaan akka hubatu taasisuufi. Lafa qullaa fi gogduu bishaan itti roobsun biqiltoota Kan magarse, namoota duâ€™aniis akkasumatti jiraachisa. Kanaafi itti aanse ni jedha: â€œ**Sila hin arganii?â€•** Kana jechuun sila ija isaanitiin kana ilaalanii dandeetti kana ittiin hojjadheen namoota duâ€™an jiraachisuu fi qabrii keessaa kaasu akka dandaâ€™u hin arganii?[4] Rabbiin subhaanahu wa taâ€™aalaa akkuma dachii gogduu jiraachisu irratti dandaâ€™aa taâ€™e namoota duâ€™an jiraachisuu irrattis dandaâ€™aadha.

Namoonni waadaa Rabbiitti hin amanne adabbii ariifachiisuu

﴿وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْفَتْحُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٢٨﴾ قُلْ يَوْمَ ٱلْفَتْحِ
لَا يَنفَعُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِيمَٰنُهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٢٩﴾﴾

â€œDhugaa kan dubbattan yoo taatan murtiin kuni yoomi?â€• jedhu. Jedhi, â€œGuyyaa murtii warra kafaran amanuun isaanii homaa isaan hin fayyadu, yeroonis isaaniif hin kennamu.â€• Suuratu As-Sajdah 32:28-29

Mushrikoonni Muslimotaan akkana jedhan: wanta jettan keessatti dhugaa yoo taatan, nuti adabamuun isin immoo injifannoo nurratti argachuun murtiin nu fi isin jidduutti darbu kuni yoomi?

Muslimoonni Rabbiin akka injafannoo Nabii Muhammad (SAW) fi sahaabota isaatiif kennu, namoota Nabiiyyitti hin amannee fi hin hordofne immoo akka adabu mushrikootatti dhaadachaa turan. Mushrikoonnis oduu isaanii kana itti qoosun (qishnaa godhachuun) â€œDhugaa kan dubbattan yoo taatan, nu adabudhaan murtiin nuu fi isin jidduutti murtaaâ€™u kuni yoomi?â€• jedhuun. Deebiin isaas akkana jechuun dhufe:

â€œJedhi, â€œGuyyaa murtii warra kafaran amanuun isaanii homaa isaan hin fayyadu, yeroonis isaaniif hin kennamu.â€• Kana jechuun Guyyaa murtii fi adabbiin dhufuu namoota Rabbii fi aayaataa Isaatti kafaran Guyyaa san amanuun homaa hin fayyadu. Akka tawbataniifis hin tursiifaman.[5]

Yommuu adabbiin dhufu, â€œAmannee jirraâ€• osoo jedhaniillee namoota haqa kijibsiisan homaa hin fayyadu. Rabbiin subhaanahu wa taâ€™aalaa akkana jedha:

﴿فَلَمَّا رَأَوْا۟ بَأْسَنَا قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَحْدَهُۥ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِۦ
مُشْرِكِينَ ﴿٨٤﴾ فَلَمْ يَكُ يَنفَعُهُمْ إِيمَٰنُهُمْ لَمَّا رَأَوْا۟ بَأْسَنَا ۖ سُنَّتَ ٱللَّهِ
ٱلَّتِى قَدْ خَلَتْ فِى عِبَادِهِۦ ۖ وَخَسِرَ هُنَالِكَ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٨٥﴾﴾

â€œ**Yeroo adabbii Keenya argan, ni jedhan, â€˜Rabbitti amanne, waan Isatti qindeessaa turrettis kafarre.â€™ Erga adabbii Keenya arganii amanuun isaanii gonkumaa isaan hin fayyanne. [Suni] karaa Rabbii kan gabroota Isaa keessatti dabreedha. Kaafiroonni achitti hoongaâ€™an.â€•** Suuratu Ghaafir 40:84-85[6]

Namni duraan badii hojjataa ture ykn kaafira taâ€™e, yommuu adabbiin isatti buâ€™uu arguu, â€œAmma tawbadhee ykn amaneeâ€• jechuun adabbii isarraa hin deebisu. Sababni isaas, yeroon qormaataa dhumatee jira, yeroon jazaa dhufe. Addunyaan tuni iddoo qormaataa waan taateef, namni yeroon qormaata isaa duâ€™aan dhumachuun dura tawbachuu fi amanuu qaba. Osoo hin tawbatinii fi hin amaniin yeroon qormaata isaa dhumatee yeroon jazaa yommuu dhufu, â€œAni amma amane ykn tawbadheâ€• yoo jedhe, kuni homaa isa hin fayyadu. Kuni akka barataa yeroo qormaata isaa keessatti wanta isarraa eeggamu hojjachuu dhiiseti. Qormaata hojjachuu dhiisee yoo taphatee fi wanta badaa hojjate, yommuu yeroon qormaataa dhumatu â€œQormaata nan hojjadha, deebii sirrii nan deebisa, kanaafu yeroo naaf kennaaâ€• yoo jedhe, kuni isarraa ni fuudhamaa? Gonkumaa hin fuudhamu. Inni barataa qormaata kufu taâ€™a. Haaluma kanaan, namni kafaree Gooftaa isaatiif ajajamu dide, yommuu adabbiin dhufu â€œAmma amane ykn hojii sirrii hojjadhaa yaa Rabbii yeroo naaf kenniâ€• jechuun homaa isa hin fayyadu. Kana jechuun adabbii isarraa hin deebisu.

فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَٱنتَظِرْ إِنَّهُم مُّنتَظِرُونَ ﴿٣٠﴾

â€œ**Kanaafu, isaan irraa garagali. Eegi, isaanis ni eegu.â€•** Suuratu As-Sajdah 32:30

Kana jechuun Yaa Rasuula! Mushrikoota kanniin irraa garagali, kijibsiisuu isaanitti dantaa hin kenniin. Wanta Rabbiin isaanitti hojjatu eegi. Mushrikoonni wanti badaan akka si fi sahaabota keetitti buâ€™u ni eegu.[7]

Asitti isaan irraa garagali jechuun gara Islaamatti isaan waamu dhiisi jechuu miti. Kana irra, danta isaanitti hin kenniin, nafseen tee isaanitti tan rarraatu hin taasisin.[8]

Alhamdulillah Rabbil aalamiin. Tafsiirri Suuratu As-Sajdah asirratti xumurame.

Kitaabban Wabii:
[1] Tafsiir Muyassar-417

[2] Tafsiiru Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu As-Sajdah, Ibn Useymiin- fuula 124
[3] Tafsiir Saâ€™dii-771
[4] Tafsiir Xabarii-18/643
[5] Tafsiir Xabarii-18/645
[6] Tafsiiru Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu As-Sajdah, Ibn Useymiin- fuula 128
[7] Tafsiir Muyassar-417
[8] Tafsiiru Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu As-Sajdah, Ibn Useymiin- fuula 130

Date Created
November 19, 2020
Author
admin